

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ SUNCE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA RAZDOBLJE 01.01.2011. - 31.12.2011.

NARATIVNI IZVJEŠTAJ

Aktivnosti Udruge Sunce tijekom 2011. godine obuhvaćale su nastavak provođenja projekata iz 2010., rad na novim projektima i pripremi projektnih prijedloga, van projektne aktivnosti poput utjecanja na javne politike, sudjelovanja u radnim tijelima te obilježavanja prigodnih okolišnih datuma te rad na organizacijskom razvoju, volonterima i članstvom.

Početak 2011. godine pristupili smo izradi Strateškog plana za razdoblje od 2011. do 2016. godine. Novim Strateškim planom definirano je kako će se projekti i aktivnosti u narednom petogodišnjem razdoblju provoditi u okviru 2 programa, Zaštite okoliša i održivog razvoja te Zaštite prirode. Kroz oba programa koriste se metode edukacije i informiranja, istraživanja, lobiranja i zagovaranja, pružanja podrške građanima. Istaknuta poveznica između dvaju programa su edukacija i rad na politikama.

U nastavku je pregled programskih aktivnosti i aktivnosti vezanih uz organizacijski razvoj u 2011. godine. Detaljnije obavijesti o provedenim aktivnostima redovito se objavljuju na internet stranici udruge, www.sunce-st.org.

PROGRAM ZAŠTITE PRIRODE

Tijekom 2011. godine u okviru programa provodili su se sljedeći projekti:

“MEDPAN SOUTH” - Pilot Project – Strengthening of the Marine Protected Areas Network in Croatia/ Jačanje mreže morskih zaštićenih područja u Hrvatskoj; financiran od strane MAVA fondacije

Projekt “MEDPAN SOUTH” ima za cilj povećanje učinkovitosti očuvanja važne obalne i morske biološke raznolikosti Sredozemlja kroz poboljšanje upravljanja postojećim zaštićenim morskim područjima te promicanje uspostave novih. U projekt su kao partneri direktno uključeni Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode te javne ustanove parkova prirode i nacionalnih parkova koji u značajnom dijelu svojih granica imaju more – Brijuni, Telašćica, Kornati, Lastovsko otočje, Mljet.

Aktivnosti i rezultati

- Direktno vođenje i sudjelovanje u izradi tri plana upravljanja morskim zaštićenim područjima (PP Telašćica, PP Lastovo i NP Brijuni)
- Održano 10 internih i dioničkih lokalnih radionica u Telašćici, Brijunima i Lastovu u kojima je sudjelovalo ukupno 123 sudionika te kroz koje su prikupljeni elementi za dovršetak planova upravljanja ovih zaštićenih područja.
- Održani sastanci i on line komunikacija s javnim ustanovama kojima je pružena tehnička podrška za dovršetak nacrtanog planova upravljanja, koji su krajem godine predani nadležnim institucijama na neformalno mišljenje.
- Održane su tri nacionalne trening radionice za jačanje kapaciteta na temu praćenja i procjene efikasnosti upravljanja, održivog financiranja morskih zaštićenih područja te praćenja stanja staništa, s ukupno 62 sudionika.

- Unaprjeđena međuinstitucionalna suradnja i koordinacija, suradnja javne uprave i civilnog sektora te su podignuti standardi u planiranju i upravljanju.
- Provedeno zagovaranje za izmjenu i donošenje dokumenata kojima bi se bolje kontrolirao ribolov u zaštićenim područjima, doveo u okvire održivosti te se spriječio ilegalni ribolov.
- Razvijena suradnja s grupama profesionalnih ribara.
- Organiziran je studijski posjet ribara Lastova i javne ustanove Parka u talijansko morsko zaštićeno područje Torre Guaceto gdje su prenesena iskustva održivog upravljanja ribljim fondom.
- Uspostavljen je sustav praćenja stanja livada morske cvjetnice posidonije u hrvatskim morskim zaštićenim područjima.
- Provedeno prvo sustavno terensko prikupljanje podataka o stanju livada morske cvjetnice posidonije te je završno izvješće s preporukama dostavljeno nadležnim institucijama.
- Provedeno je istraživanje praćenja stanja ribljeg fonda u Telašćici i Lastovskom otočju kao i kartiranje morskih staništa i vrsta na području Telašćice, Lastovskog otočja (Sušac) i Brijuna. Izrađena je cjelovita karta obalnih i morskih staništa.
- U oko 20 dana terenskog rada uključeno je 20 volontera, s 700 volonterskih sati. Volonteri su bili uključeni i u provedbu komunikacijskih aktivnosti projekta.
- Izrađen je video koji prezentira projekt kao dio projekta na razini Sredozemlja.
- Kroz interne radionice i podršku međunarodnog konzultanta izrađena je Komunikacijska strategija projekta.

„Partnership actions for biodiversity protection in Western Balkans” projekt financiran sredstvima EU završen je tijekom 2011. godine. Sunce je bilo jedan od partnera dok je nositelj projekta Udruga Mladi istraživači Srbije. Temeljni cilj ovog projekta bio je jačanje kapaciteta nevladinih organizacija za zaštitu bioraznolikosti u Srbiji i Crnoj Gori, promovirajući i podržavajući implementaciju ključnih zakonskih direktiva Europske unije, posebno onih važnih za uspostavu Natura 2000.

Aktivnosti i rezultati

- Održana je dvodnevna radionica „Natura 2000“, za 25 sudionika iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore koja je imala za cilj prijenos stečenih znanja i iskustava javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj udrugama iz Srbije i Crne Gore.

„Business Cooperation and Skills Improvement for the Development of Outdoor Tourism”, odobrenog u okviru IPA programa, prekogranične suradnje Hrvatske i Crne Gore, a na kojem je Udruga Sunce jedan od partnera, dok je nositelj projekta Gorska služba spašavanja Republike Hrvatske. Cilj projekta je kreiranje uspješnog turističkog prekograničnog proizvoda i to prvenstveno formiranjem aktivnog prekograničnog „cluster” turističkih poduzetnika. Projektom se nastoji uspostaviti suradnja između relevantnih institucija, organizacija, poduzetnika i pojedinaca u smjeru zajedničkog djelovanja na području turizma, zaštite prirodne i kulturne baštine i razvoja lokalnih zajednica, kao i jačanju ljudskih kapaciteta.

Aktivnosti i rezultati

- Organizirani sastanci sa zainteresiranim dionicima, turističkim agencijama i planinarskim klubova kroz koje je zajedno s projektnim partnerom iz Crne Gore oformljen „cluster” turističkih poduzetnika.

- Napravljeni prijedlozi prekograničnih turističkih itinerara u kojim su zastupljeni elementi pustolovnog turizma te prijedlozi za markiranje oko 100 km biciklističkih i planinarskih staza.
- Organizirani i provedeni tečajevi „Prirodna baština i pustolovni turizam“ za vodiče morskog kajaka u Crnoj Gori i vodiče aktivnog turizma u Hrvatskoj.
- U suradnji s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije dogovorene lokacije za 6 interpretativnih ploča koje izrađuje Sunce.

Uz navedeno Udruga je aktivno sudjelovala i na 16 nacionalnih i međunarodnih seminara i radionica gdje su prezentirana iskustva i rezultati Programa. Sudjelovali smo u nekoliko radnih grupa i okruglih stolova kroz koje smo se informirali o nacionalnim i lokalnim politikama vezanim uz upravljanje prirodnim resursima te utjecali na iste. Kroz Zeleni forum Udruga se uključila u davanje mišljenja na niz nacionalnih politika vezanih uz prirodne resurse.

Program Zaštite prirode je u 2011. godini u ukupnoj raspodjeli godišnjeg proračuna sudjelovao s najvećim udjelom te također najveći broj zaposlenika radi na njegovim aktivnostima.

PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA I ODRŽIVOG RAZVOJA

Do 2011. godine aktivnosti i projekti vezani uz promociju i poticanje održivog gospodarenja otpadom provodili su se unutar samostalnog programa „Otpad – od nužnog zla do korisnog dobra“. Od 2011. godine ove aktivnosti i projekti sastavni su dio programa Zaštite okoliša i održivog razvoja. Tako se i u 2011./2012. godini provodi projekt „**Od nužnog zla do korisnog dobra**“; koji se već nekoliko godina sufinancira sredstvima Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Također u 2011./2012. godini provodi se i projekt „**Znamo kamo s našim otpadom**“, sufinanciran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša, energetske učinkovitost.

Aktivnosti i rezultati

- Održano je 8 radionica/predavanja vezanih uz tematiku otpad za učenike osnovnih i srednjih škola.
- Tiskano je i distribuirano tijekom edukativnih aktivnosti za učenike te tijekom kampanje Hrvatska volontira, 300 platnenih vrećica u svrhu promocije mjera odgovornog postupanja s otpadom, izbjegavaj i smanji te ponovno upotrijebi.
- Provedeno je anketiranje među građanima Splita i okolice o postupanju s komunalnim otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji. U okviru anketiranja ispitano je 1400 građana. U anketiranju sudjelovalo je 100 učenika Prirodoslovno tehničke škole.
- Izrađena je analiza istraživanja te su rezultati koji pokazuju da postoji značajan interes građana za odvojeno prikupljanje otpada, ali i nedostatak sustava za realizaciju istog, predstavljeni na okruglom stolu „Gospodarenje komunalnim otpadom – Kako ga učiniti boljim?“
- Praćena je provedba zakonskih obveza te zagovarano za politiku odgovornog postupanja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije. Izrađene su primjedbe na izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom u 2010. godini te su iste upućene gradu Splitu.
- Problematika donošenja planova gospodarenja otpadom bez javnih rasprava naglašena je u okviru primjedbi na Nacrt prijedloga izvješća o provedbi Arhuške konvencije u RH tijekom 2010. godine.
- Zbog neutemeljenog odgovora MZOPUG-a na pristiglu primjedbu upućene su primjedbe Sekretarijatu Arhuške konvencije.

- Sudjelovali smo u javnoj raspravi za novi Nacrt prijedloga Zakona o otpadu na koji smo poslali primjedbe.
- Sudjelovali smo u javnoj raspravi vezanoj uz „Studiju o utjecaju na okoliš za prihvāt, privremeno skladištenje i loženje drvnog otpada u tvornicama Sv. Juraj i Sv. Kajo tvrtke CEMEX Hrvatska d.d.“, održanoj tijekom svibnja 2011. godine, budući je gospodarenje otpadom usko povezano sa planiranim korištenjem otpada kao goriva u tvornicama CEMEX-a.
- Izrađen je letak *Neka se glas za čisti zrak i okoliš uvaži* te distribuiran djelatnicima visokoškolskih i odgojno obrazovnih ustanova (1600 primjeraka).
- U okviru projekta „Znanje za pravovremeno sudjelovanje“ sufinanciranog sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva održana su 6 predavanja kroz koja smo građane upoznali s njihovim pravima iz područja zaštite okoliša i sudjelovanja javnosti te je održan okrugli stol pod nazivom „Koliko se glas javnosti uvažava?“.
- U aktivnosti vezane uz otpad i sudjelovanje javnosti uključeno je 4 volontera s kojima su sklopljeni volonterski ugovori, a tijekom 2011. godine doprinijeli su radu Udruge sa oko 180 volonterskih sati.

PROJEKT „ZELENI TELEFON“ (ZT)

Projekt predstavlja važnu poveznicu između građana i Sunca te omogućuje brzo uočavanje lokalnih okolišnih problema te je kao takav od izuzetne važnosti za njezin rad. U Udruzi se provodi od 1999. godine kao dio Mreže Zelenih telefona Republike Hrvatske. Posljednjih nekoliko godina isključivo se financira kroz lokalnu potporu ostvarenu na natječajima Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije. U 2011. sredstva koja Županija izdvaja za financiranje udruga znatno su smanjena, dok Grad Split nije ni raspisao natječaj za udruge na poziciji Upravnog odjela za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu okoliša. Zbog toga je ZT u 2011. godini kao i tijekom 2010. financijski gledano bio u nepovoljnijem položaju. Ipak tijekom 2011. godine osigurana su sredstva Dubrovačko-neretvanske županije budući ZT pokriva Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju te Splitsko-dalmatinske županije putem natječaja za udruge i Grada Splita izravnim sufinanciranjem.

Aktivnosti i rezultati

- Broj pristiglih prijava na Zeleni telefon Udruge Sunce u 2011. godini povećao se za 38,86% u odnosu na 2010. godinu odnosno zaprimljeno je 268 prijava od čega je zaključen 131 slučaj, odnosno 48,88%. Najveći broj slučajeva odnosio se kao i prethodnih godina na problematiku otpada (34,7%).
- Retiskan je letak Zeleni telefon te je 520 primjeraka distribuirano prilikom različitih javnih aktivnosti Sunca te putem donacije Hrvatske pošte (Vaša pošta za dobra dijela) domovima zdravlja, knjižnicama i jedinicama lokalne samouprave.
- Tijekom 2011. godine emitirana je 21 emisija Zeleni telefon u suradnji s Radio Dalmacijom.

MEĐUPROGRAM EDUKACIJE

U 2011. godini provodili su se slijedeći projekti:

- „Centar znanja“; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, školska godina 2010./2011.
- „Znanjem do održivog razvoja“; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, školska godina 2011./2012.

- Održano je 16 različitih edukativnih aktivnosti u kojima je sudjelovao 301 učenik i 16 nastavnika iz 8 osnovnih, dvije srednje škole te Ženskog đlačkog doma, odgojno obrazovnih ustanova pretežno s područja grada Splita te Splitsko-dalmatinske Źupanije.
- Organizirano je predstavljanje Zbirke Otpad za nastavnike u okviru međuzupanijskog stručnog vijeća.
- Održano je predavanje „Kemijsko onečišćenje hrane“ za roditelje učenika OŠ Trilj.
- Održano je predavanje Manje smeća- edukacija o otpadu za odgajateljice u vrtićima i tom prilikom distribuirano 1000 primjerka bojanke „Priroda reciklira“.
- Povodom Dana planeta Zemlje proveden je upitnik *Koliko sam eko?*, a u kojem je sudjelovalo 716 učenika iz 12 škola s područja Splita i Kaštela.
- Izrađen je letak o edukativnim aktivnostima koje pruža Udruga Sunce te je distribuiran ravnateljima i aktivima nastavnika biologije i kemije u sve osnovne škole (93) te u 25 srednjih škola na području Splitsko-dalmatinske Źupanije. Prilikom distribucije koristili smo odobrenu donaciju Hrvatske pošte za 2011. godinu, Vaša pošta za dobra djela.
- 4 učenika Prirodoslovno tehničke škole izrađivalo je maturalne radove pod mentorstvom zaposlenika Sunca te je u Udruzi stručnu praksu realizirao student Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Zagreba.
- U organizaciju, logistiku, osmišljavanje i provedbu različitih edukativnih aktivnosti tijekom 2011. godine bilo je uključeno ukupno 5 volontera s kojima su sklopljeni volonterski ugovori te je ukupno realizirano oko 200 volonterskih sati.

SUDJELOVANJE U KREIRANJU JAVNIH POLITIKA

Kroz rad u radnim skupinama ili putem javnih rasprava u najvećoj mogućoj mjeri doprinosimo kreiranju i sudjelujemo u donošenju strategija, zakonskih akata, akcijskih planova i sl., a koji se dotiču našeg područja djelovanja.

Tijekom 2011. godine predstavnici Sunca bili su uključeni u:

- Radnu skupinu za izradu Akcijskog plana za obrazovanje za održivi razvitak radi provedbe Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske.
- Radnu skupinu za izradu Akcijskog plana za zaštitu Jadranskog mora, priobalja i otoka Strategije održivog razvoja RH.
- Partnersko vijeće za savjetovanje u postupku donošenja Źupanijske razvojne strategije.
- Fokus grupu za Izradu Glavnog plana i Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske.

Također sudjelovali smo u:

- Javnoj raspravi za Nacrt Zakona o otpadu.
- Javnoj raspravi za Prijedlog Zakona o postupanju s nezakonitim zgradama.

Aktivno smo uključeni u proces pristupanja Hrvatske EU putem praćenja usklađivanja zakonodavstva kao i njegove daljnje provedbe posebice onog vezanih uz zaštitu prirode i formiranje mreže Natura 2000. Sudjelovali smo kao predstavnik civilnog sektora RH na biogeografskom seminaru za uspostavu Emerald mreže u zemljama na području zapadnog Balkana.

Kako bi što kvalitetnije pratili i doprinosili provedbi nacionalnih strategija i programa članovi aktivno sudjeluju u gotovo svim važnim okruglim stolovima, radionicama i sl. događajima u

zaštiti okoliša kao i u aktivnostima vezanih uz civilno društvo općenito, na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

S tim u svezi u 2011. sudjelovali smo:

- Okrugli stol vezan uz inventarizaciju Jadrana u organizaciji DZZP, Ministarstva kulture i OIKON-a, Zagreb.
- Okrugli stol - Hrvatska drvna industrija-partner hoteljerima u razvoju eko turizma u okviru GAST sajma, a u svojstvu izlagača (predstavljanje projekta EkoPartner), Split.
- Tribina „Biciklističke staze“ u organizaciji Info zone, Split.
- Savjetovanje o Strategiji djelovanja Nacionalne zaklade od 2012. do 2015. godine u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Split.
- Konferencija za nevladine udruge „SEE-Umrežavanje i korištenje obnovljive energije“ u organizaciji Centra za životnu sredinu, Banja Luka.
- Seminar „Perspektive razvoja socijalnog poduzetništva“ u organizaciji Udruge Slap i Zdravi Grad, Zagreb.
- Radionica „Identifikacija i uspostavljanje morskog dijela mreže NATURA 2000 za Hrvatsku - radionica za Splitsko-dalmatinsku županiju“ u organizaciji DZZP-a i OIKON-a, Split.
- Radionica „Ekološka poljoprivreda - II godina provedbe AP razvoja za Dalmaciju“ u organizaciji projekta COAST UNDP-a, Split.
- Skup „GEF Expanded Constituency Workshop“ u organizaciji GEF-a, Kijev.
- Radionica „Jačanje nadzorne službe za rad u ekološkoj mreži“ u organizaciji projekta COAST UNDP-a, Split.
- Seminar „Dobre prakse savjetovanja sa OCD u Hrvatskoj u postupcima donošenja odluka na lokalnoj razini“ u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Zadar.
- Radionica „Doprinos ekosustava Nacionalnog parka Sjeverni Velebit i Parka prirode Velebit ekonomskom razvoju i pravednoj raspodjeli“ u organizaciji WWF-a, Krasno,.
- Radionica „Mogućnosti prekogranične suradnje na području Dinare“ u organizaciji IUCN-a i WWF-a, Šibenik.
- Studijsko putovanje na temu održivog turizma u okviru People to People programa EU, Brisel.
- Prezentacija „Izrada strategije zaštite morskog okoliša“ u organizaciji MZOPUG-a, Zagreb.
- Radionica „Protected areas need tourism, tourism need protected areas“ u organizaciji IUCN-a i WWF-a, Bihać.
- Prezentacija „Predstavljanje povodom objave Drugog poziva za dostavu projekata u sklopu IPA programa Jadranske prekogranične suradnje“ u organizaciji Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Zajedničko tehničko tajništvo programa u suradnji sa Javnom ustanovom RERA S.D., Split.
- Znanstveni skup „Zaštita prirode u 21. vijeku“ u organizaciji Državnog zavoda za zaštitu prirode Crne Gore, a u okviru kojeg smo predstavili projekt MedPAN South, Žabljak, Crna Gora.
- Trening radionica „Planning for Sustainable Tourism“ u organizaciji WWF MedPO na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Split.
- Konferencija „Raising the Bar: 20 Years of GEF Transboundary Water Results, The Sixth GEF Biennial International Waters Conference u organizaciji GEF-a, a na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Dubrovnik.
- Radionica „Jačanje nadzorne službe za rad u ekološkoj mreži“ u organizaciji UNDP COAST projekta, a na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Metković.
- Godišnja Skupština Mreže Zelenih telefona u organizaciji Udruge EkoPan, Zagreb.

- Okrugli stol „Identifikacija i uspostavljanje morskog dijela mreže NATURA 2000 za Hrvatsku - 3. Okrugli stol“ u organizaciji DZZP-a i OIKON-a, a na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Zagreb.
- Radionica „Edukacija i podizanje svijesti o zaštiti prirode i okoliša u morskim zaštićenim područjima na Sredozemlju“ u organizaciji mreže MedPAN, a na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Vodice.
- Seminar „Tourism and Sustainable Development in the Mediterranean“ u organizaciji Blue Plan, Genova, Italija.
- Regionalna konferencija o klimatskim promjenama u organizaciji Udruge Green Home, a na kojoj smo prisustvovali u svojstvu izlagača, Podgorica Crna Gora.

UNAPRIJEĐIVANJE ORGANIZACIJE RADA I UPRAVLJANJA UDRUGOM

Proveden je cijeli niz aktivnosti s ciljem unaprjeđenja organizacije rada i upravljanja udrugom:

- Održana je radionica za strateško planiranje i izrađen Strateški plan Udruge Sunce za razdoblje od 2011.-2016.
- Donesena je sistematizacije radnih mjesta koja uključuje opis radnih mjesta i pozicija trenutnih zaposlenika kao i predviđanja potreba za radnim mjestima u narednom razdoblju.
- Donesena je Odluka o mogućnostima rada izvan ureda.
- Donesen je novi Pravilnik o radu.
- Izrađen je novi prijedlog Statuta i usvojen na Skupštini 5.10.2011. godine u kojem su najznačajnije promjene bile vezane uz razdvajanje upravljačke i izvršne strukture Udruge i uvođenje modela odabira Upravnog odbora putem javnog natječaja te promjene vezane uz organizaciju članstva u Udruzi, a sa ciljem povećanja broja članova.
- Razvijena je metoda evaluacije zaposlenika te se ista započela provoditi na godišnjoj razini.
- Postojećim članovima se pristupilo s većim angažmanom te se intenzivnije počelo raditi na proširenju članstva. Među postojećim članovima proveden je evaluacijski upitnik putem kojeg je dobiveno mišljenje članova o kvaliteti postojećih načina interakcije, prijedlozi za poboljšanja, članarinama, projektima i aktivnostima Sunca.
- Postignut je dogovor o vrstama članstva u Udruzi (podržavajuće, pridruženo i aktivno) te su promjene uvrštene u novi Statut, a s ciljem proširenja broja podržavajućih članova.
- Udruga je na kraju 2011. godine brojila 74 člana.

IZNALAŽENJE SREDSTAVA

U 2011. smo na različite natječaje kao nositelji ili partneri prijavili ukupno 12 novih projekata od kojih je tijekom 2011. 4 odobreno te je jedan još uvijek u postupku procjene prijave.

SAMODRŽIVOST ORGANIZACIJE I RAZVOJ DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA

Od ožujka 2011. godine Udruga Sunce sudjeluje u programu za pružanje treninga i mentorstva za društveno poduzetništvo NESsT-a (Nonprofit Enterprise and Self Sustainability Team), a koji nam je odobren putem natječaja.

U okviru programa kroz 2011. sudjelovali smo na:

- Radionici „Organizacijska spremnost i studija predizvedivosti“, Zagreb.
- Radionici „Studija izvedivosti“, Zagreb. U okviru aktivnosti predviđenih NESst-ovim programom procijenili smo organizacijsku spremnost Sunca,
- Radionici „Izrada poslovnog plana“, Zagreb.

Također izradili smo:

- Studiju predizvedivosti za jednu od odabranih ideja za samofinanciranje (Obrazovanje za održivi razvoj i zaštitu okoliša i prirode u odgojno obrazovnim ustanovama).
- Studiju izvedivosti „Pružanje usluga odgoja i obrazovanja učenika/ica o održivom razvoju, zaštiti okoliša i prirode putem radionica u prirodi“ koja je pozitivno ocijenjena,

Proces u kojem sudjelujemo omogućio nam je stjecanje novih znanja i iskustva te nas je potakao na nove načine promišljanja posebice vezanih uz daljnji razvoj Udruge i buduće financiranje.

VIDLJIVOSTI I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Tijekom 2011. godine značajna pažnja usmjerila se na aktivnosti s ciljem povećanja vidljivosti i poboljšanja odnosa s javnošću.

- Dovršen je novi logotip Sunca.
- Zabilježeno je ukupno 72 pojavljivanja u različitim medijima (100% povećanje u odnosu na 2010.)
- Od zabilježenih 72 pojavljivanja, 29 se odnosi na članke u novinama (26 u Slobodnoj Dalmaciji, 1 u Solinskoj kronici, 1 u magazinu Yachts te 1 u biltenu IUCN-a), a 23 na emitiranje na 9 lokalnih i regionalnih radio postaja (Radio Sinj, Radio Brač, Radio Dalmacija, Radio Jadran, Radio Riva, Radio Salona, Radio Split, Radio Trogir, Radio Kaštela). Zabilježeno je 16 pojavljivanja na TV od čega 9 na nacionalnim televizijama (7 HRT i 2 na RTL) te 7 na lokalnim (4 na TV Jadran, 3 na TV Dalmacija). 4 pojavljivanja zabilježena su na različitim web portalima.
- Dodatno je emitirana 21 emisija Zeleni telefon na Radio Dalmaciji.
- Održane su dvije interne radionice na kojima su sudjelovali svi zaposlenici Sunca, stručna suradnica te volonterka, a s ciljem izrade komunikacijske strategije.

EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIKA

Osim u okviru programa razvoja samofinanciranja pod mentorstvom NESst-a, sudjelovali smo i na sljedećim edukacijama i usavršavanjima:

- Implementacijski trening IPA prekogranične suradnje u organizaciji Agencije za regionalni razvoj, Zagreb.
- Seminar, Javne politike i praćenje javnih politika u organizaciji Zelene akcije iz Zagreba.
- Seminar Pravni, financijski i porezni aspekti poslovanja neprofitnih organizacija u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Zagreb.
- Info dani za drugi poziv IPA prekogranični program Hrvatska Crna Gora u organizaciji Agencije za regionalni razvoj, Ploče.
- Program STEP, I. MODUL - Zakonski okvir poslovanja udruga, blagajničko poslovanje s praktičnim primjenama, jednostavno knjigovodstvo, udruge u poreznom sustavu RH u organizaciji Udruge UTIRUŠ, Kaštel Kambelovac.

- Program STEP, III. MODUL- Osnivanje i poslovanje socijalne zadruge i trgovačkog društva s pravnog i računovodstvenog aspekta u organizaciji Udruge UTIRUŠ, Kaštel Kambelovac.

Također, budući se tijekom 2011. godine otvorila mogućnost za slanje jednog od zaposlenika na stručno usavršavanje u ukupnom trajanju od 40 dana tijekom jedne godine izradili smo Nacrt odluke o uvjetima za slanje zaposlenika na usavršavanje.

UMREŽAVANJE I PARTNERSTVA

Partnerstvo s različitim organizacijama unutar sektora, ali i međusektorska su već ranije identificirane kao značajnije prednosti koje Sunce ima u svom radu. Već uspostavljena partnerstva i uspješno provedeni zajednički projekti postaju temelji za pripremu i razvoj novih projekata i zajedničkih aktivnosti, ali i iznalaženje novih partnerstva najčešće putem preporuka.

U okviru programa Zaštite prirode posebno su se razvila partnerstva s ribarskim udrugama, znanstvenicima i inspekcijama u svrhu unaprjeđenja zakonodavnog okvira zaštite prirode i ribarstva. Započet je i partnerski odnos s vodičima pustolovnog turizma i turističkim agencijama. Sve češće dotičaje i indirektna partnerstva ostvarujemo s udrugama s područja bivše Jugoslavije, dijelom zbog prekograničnih EU projekata, te je Udruga uspostavila partnerski odnos s nekoliko organizacija sa područja BIH s kojima je zajednički prijavljen projekt na natječaj IPA prekogranična suradnja.

VOLONTIRANJE U SUNCU

Brže i efikasnije upravljanje volonterima kao rezultat višegodišnjeg rada na ovom području i postignutog strukturiranog načina prihvata i rada s volonterima te unaprjeđenje vještina upravljanja s volonterima doprinijeli su velikom broju sati volonterskog rada tijekom 2011. godine. U 2011. godine u Suncu volontiralo 34 volontera, a sa 23 sklopljeni su volonterski ugovori. Ukupan broj ostvarenih sati volontiranja iznosio je 1623.

Udruga Sunce je sudjelovala i u obilježavanju 14. dana volonterskog rada, u svibnju te u kampanji Hrvatska volontira organiziranoj u rujnu povodom Međunarodne godine volontera.

ZAPOSLENICI

Tijekom 2011. godine u Udruzi je ukupno bilo zaposleno 7 osoba i to na sljedećim radnim mjestima:

1. Gabrijela Medunić-Orlić, Programska voditeljica, voditeljica programa Centar znanja, Ugovor na neodređeno, roditeljski dopust uz rad s polovicom radnog vremena te potom rad sa skraćenim radnim vremenom.
2. Zrinka Jakl, Voditeljica programa zaštite prirode i međunarodne suradnje, voditeljica volontera, Ugovor na neodređeno, puno radno vrijeme.
3. Stela Lađarević, Voditeljica računovodstva i administracije, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme od 01.01.2011 do 30.06.2011 te potom Ana Marija Kalinić od 01.09.2011. do 31.12.2012., Ugovor na određeno s probnim rokom od tri mjeseca.
4. Patricija Granić, Pravna podrška i voditeljica komunikacija i odnosa s javnošću, Voditeljica projekta Zeleni telefon, Ugovor na određeno.
5. Milena Šijan, Suradnica na programu zaštite prirode, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme.

6. Mosor Prvan, Suradnik na programu zaštite prirode, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme.

7. Srđan Uljević, Suradnik na projektu, Ugovor na određeno rad s polovicom radnog vremena

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Popis projekata i donatora u 2011. godini

PROJEKT	GLAVNI NOSITELJ	GLAVNI DONATOR	UKUPAN ODOBREN IZNOS SREDSTVAVA (ZA 2011. godinu)
MEDPAN SOUTH - Jačanje mreže morskih zaštićenih područja u Hrvatskoj ⁴	Udruga Sunce	MAVA fondacija	885.516,00 Kn
Business Cooperation and Skills Improvement for the Development of Outdoor Tourism	Hrvatska gorska služba spašavanja	Europska unija	84.879,00 Kn
Partnership actions for biodiversity protection in Western Balkans	Mladi istraživači Srbije	Europska unija	44.647,26 Kn
Znamo kamo s našim otpadom	Udruga Sunce	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	29.760,83 Kn*
Zeleni telefon	Udruga Sunce	Grad Split	10.000,00 Kn
Zeleni telefon	Udruga Sunce	Splitsko-dalmatinska županija	10.000,00 Kn
Zeleni telefon	Udruga Sunce	Dubrovačko-neretvanska županija	3.0000,00 Kn
Centar znanja, školska godina 2010./2011.	Udruga Sunce	Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa	35.000,00 Kn**
Znanjem do održivog razvoja, školska godina 2011./2012.	Udruga Sunce	Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa	35.000,00 Kn***
Obilježavanje Dana planeta Zemlje 2011. godine	Udruga Sunce	Čistoća d.o.o. Split	16.900,00 Kn
Znanje za pravovremeno sudjelovanje	Udruga Sunce	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	43.700,00 Kn
Institucionalna potpora za stabilizaciju Udruge 2010.-2012.	Udruga Sunce	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	293.058,00 Kn

*Odobrena sredstva koja će se uplatiti tek po izvješću u 2012. godini

** Odobrena sredstva za projekt koji se provodio od 01.09.2010.do 15.06.2011.

*** Odobrena sredstva za projekt koji se provodio od 01.09.2011. do 01.06.2012.

Slijedom navedenog, tijekom fiskalne godine 2011. prihodi i rashodi su:

Ukupno ostvareni prihodi Udruge u 2011. godini	1.645.504,00 Kn
Od toga ostvareno iz:	
Stranih izvora (inozemnih vlada i međunarodnih organizacija)	970.395,00 Kn
Proračuna (državni i lokalni)	154.164,00 Kn
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i partnerstva na projektima	437.981,00 Kn
Članarine	4.750,00 Kn
Ostalo (prihodi od prodaje, donacija, refundacija i sl.)	78.214,00 Kn
Ukupno ostvareni rashodi Udruge u 2011. godini	1.584.141,00 Kn
Od toga utrošeno za:	
Plaće, naknade i doprinosi za zaposlenike	630.223,00 Kn
Naknade zaposlenicima za pokrivanje troškove službenih putovanja, radionica, seminara	144.842,00 Kn
Naknada konzultantima i suradnicima (strani i domaći) i osobama izvan radnog odnosa (naknada, autorski i ugovori o djelu + putni troškovi)	368.367,00 Kn
Troškovi terena za volontere	19.161,00 Kn
Rashodi za usluge (zakupnina, telefon, održavanje i sl.)	81.428,00 Kn
Materijalni troškovi	55.780,00 Kn
Intelektualne i osobne usluge (ugovori, knjigovodstveni servis, student servis i dr.)	152.459,00 Kn
Ostali rashodi (članarine, donacije, bankarske usluge i dr.)	131.881,00 Kn